

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0406U005207

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-12-2006

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гапчич Дмитро Миколайович

2. Harchych Dmytro Mykolayovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 08.04.01

Назва наукової спеціальності: Фінанси, грошовий обіг і кредит

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 14-12-2006

Спеціальність за освітою: 7.050104

Місце роботи здобувача: Полтавський інститут економіки і права

Код за ЄДРПОУ: 25664014

Місцезнаходження: 36000, м. Полтава, вул. Котляревського, 1/27

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 27.855.01

Повне найменування юридичної особи: Університет державної фіскальної служби України

Код за ЄДРПОУ: 40233365

Місцезнаходження: вул. Університетська, 31, м. Ірпінь, Київська обл., 08205, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Державна фіскальна служба України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна академія державної податкової служби України

Код за ЄДРПОУ: 02973089

Місцезнаходження: 08201, м.Ірпінь, вул. К.Маркса, 31

Форма власності:

Сфера управління: Державна податкова адміністрація України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.73.35

Тема дисертації:

1. Рейтингова оцінка інститутів та інструментів фондового ринку України
2. Rating estimation of institutes and instruments of stock market of Ukraine

Реферат:

1. Об'єкт дослідження. Рейтингування цінних паперів та їх емітентів в межах міжнародних та національного ринків цінних паперів. Мета дослідження. Розробка теоретичних і методичних засад щодо впровадження рейтингових оцінок інститутів та інструментів фондового ринку України в сукупність його інфраструктурного забезпечення. Методи дослідження: системний, історичний, логіко-діалектичний, індукції та дедукції, аналізу та синтезу, порівнянь, вибірок, визначення прямих і звороних зв'язків між об'єктом дослідження та економічним середовищем. Теоретичні і практичні результати. Полягають в обґрунтуванні методичного та аналітичного інструментарію проведення рейтингової оцінки надійності запозичень емітентів на фондовому ринку України разом з обґрунтуванням напрямів розвитку вітчизняного ринку рейтингових послуг. Новітність нововпровадженого. Одержано такі найважливіші результати, які визначають внесок у розробку проблеми та характеризують наукову новизну роботи: вперше: обґрунтовано необхідність запровадження організованого інституту сертифікованих вітчизняних рейтингових агенств та доцільність внесення в

чинний перелік видів професійної діяльності на фондовому ринку України нового виду - "рейтингування" з фіксацією надання послуг щодо присвоєння рейтингів як виключного виду діяльності за відповідного ліцензійного та рпуденційного супроводження; удосконалено: категоріальний апарат в частині уточнення сутності термінів "кредитний рейтинг" та "рейтинг цінних паперів", під якими розуміється висновок рейтингового агенства щодо: кредитоспроможності позичальника (у першому випадку) та інвестиційної якості цінних паперів емітента (у другому випадку); методичні підходи до ситемитизації видів і типів рейтингів: шляхом виокремлення відповідних класифікаційних ознак та групування об'єктів рейтингової оцінки; критерії, яким повинен відповідати національний кредитний рейтинг: по-перше, вимоги до його присвоєння повинні бути максимально ідентичні тим, які застосовуються для присвоєння міжнародного рейтингу; по-друге, найнадійнішіпозичальники в країні повинні одержувати можливий найвищий внутрішній рейтинг; по-третє, внутрішній рейтинг повинен враховувати ризик фондового ринку; методичне обгунтування процедури проведення аналізу кредитоспроможності органів місцевої влади як емітентів облігацій місцевих позик, яка ґрунтується на оцінюванні економічного розвитку регіону з врахуванням чинників кредитного ризику при рейтингуванні позичальників та фінансових зобов'язань на регіональному рівні; набули подальшого розвитку: оцінка вітчизняної практики рейтингування з позицій надання послуг міжнародними та вітчизняними рейтинговими агенствами (присвоєння суверенних, субсуверенних та внутрішніх рейтингів); обґрунтування недостатності рейтингового рівня суверенної боргової позиції України в групі спекулятивного класу та представлення предумов його підвищення до інвестиційної категорії. Ступінь упровадження. Окремі наукові результати впроваджені в практичну діяльність таких державних установ та суб'єктів господарювання: Державна комісія з ціннихпаперів та фондового ринку - пропозиції щодо формування концепції втчизняного рейтингу цінних паперів та розбудови інфраструктури фондового ринку в частині створення кредитного бюро (довідка № 02/1410 від 07.02.05 р.); Полтавська обласна державна адміністрація - пропозрзії щодо методичного забезпечення рейтингової оцінки кредитоспроможності органів місцевої влади як емітентів облігацій місцевих позик (довідка № 152 від 09.09.2005 р.); ТОВ "Кернел-Трейд" - при підготовці випуску та розміщення іменних процентних облігацій (довідка № 004_200206 від 20.02.06); Полтавського інституту еономіки і права - в навчальному процесі (довідка № 6-37/214 від 13.09.2006 р.). Сфера використання. Рейтингування інститутів та інструментів вітчизняного фондового ринку.

2. The object of research. Securities rating and their issuers within the limits of international and national equity markets Purpose of the research. Development of theoretical and methodical bases in relation to introduction of rating estimations of institutes and instruments of fund market of Ukraine in the aggregate of its infrastructural providing. Methods of research: system, history, logic-dialectical, induction and deduction, analysis and synthesis, comparisons, selections, determination of direct and reverse communications between the object of research and economic environment. Theoretical and practical results. Consist in the ground of methodical and analytical tool of conducting of rating estimation of reliability of borrowing of issuers at the fund market of Ukraine together with the ground of directions of native market development of rating services Novelty of the innovation. The most important results that determine contribution to development of problem and characterize the scientific novelty of work are got: first: a necessity is grounded creation of the organized institute of the certificated native rating agencies and expedience of bringing in the operating list of types of professional activity at the fund market of Ukraine a new kind - "rating realization" with fixing of grant of services in relation to appropriation of rating as an exceptional type of activity of proper licensed and having prudence accompaniments; improved: a category device in part of clarification of essence of terms is the "credit rating" and "rating of securities" which the conclusion of rating agency in relation to solvency of borrower (in the first case) and investment quality of securities of issuer is understood under (in the second case); methodical approaches to systematization of kinds and types of rating: by proper classification feature extraction and groupment of objects of rating estimation; criteria which the national credit rating must answer: at first, the requirements on its appropriation must be maximally identical to those which are used for appropriation of the international rating; secondly, the most reliable borrowers in a country must get the possible greatest internal rating; thirdly, the internal rating must take into account the risk of fund

market; methodical ground of procedure of conducting of analysis of solvency of organs of local power as issuers of bonds of local loans which are based on the evaluation of economic development of region taking into account the factors of credit risk at rating realization of borrowers and financial obligations at a regional level; subsequent development was acquired: estimation of native practice of rating realization from positions of grant of services by international and native rating agencies (appropriation of the sovereign, sub sovereign and internal rating); ground of insufficiency of rating level of sovereign promissory position of Ukraine in the group of speculative class and presentation of pre-conditions of its rise to the investment category. The level of implementation. Separate scientific results are inculcated in practical activity of such state establishments and subjects of manage: A state commission from securities and fund market is suggestions in relation to forming of conception of the native rating of securities and alteration of infrastructure of fund market in part of creation of credit bureau (reference № 02/1410 from 07.02.05); Poltava regional state administration is suggestions in relation to the methodical providing of rating estimation of solvency of organs of local power as issuers of bonds of local loans (reference № 152 from 09.09.2005); The "Kernel-Trade LTD." - at preparation of issue and placing of the registered percent bonds (reference № 004 200206 from 202.02.06); Poltava institute of economy and right - in an educational process (reference № 6-37/214 from 13.09.2006). The sphere of application. The rating realization of institutes and instruments of native fund market.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Данілов О.Д.

2. Danylov O.D.

Кваліфікація: к.е.н., 08.03.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сухоруков А.І.

2. Сухоруков А.І.

Кваліфікація: д.е.н., 08.10.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Терещенко Г.М.

2. Терещенко Г.М.

Кваліфікація: к.е.н., 08.04.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Тарангул Л.Л.

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Тарангул Л.Л.

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.